

Η φροντίδα της αρχαίας Εκκλησίας για τους αιχμαλώτους.

Γράφει ο Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος.



Η αγάπη μεταξύ των Χριστιανών της αρχαίας Εκκλησίας φαινόταν στις δύσκολες περιστάσεις. Αυτό γινόταν για τους αδελφούς που ήταν αιχμάλωτοι είτε από ληστές είτε από εχθρούς.

Το φαινόμενο δεν ήταν σπάνιο στην αρχαία εποχή. Ο Ερμάς αναφέρει ως τρίτη στον κατάλογο των αρετών: «την απελευθέρωση από τις ανάγκες των δούλων του Θεού». Εφάρμοζαν το παράγγελμα του Αποστόλου: «Να θυμάστε τους φυλακισμένους, σαν να είστε και εσείς φυλακισμένοι» (Εβρ. ιγ' 3). Στις περιπτώσεις αυτές όλη η Εκκλησία, από το ένα μέρος προσευχόταν «λύτρωσε τους φυλακισμένους μας» (Κλήμης), από το άλλο μέρος φρόντιζε για να τους προσφέρει κάθε βοήθεια. Τους έστελλε με τους διακόνους τροφή και πωλούσε τα αφιερώματα για να εξαγοράσει αιχμαλώτους. Πολλές φορές γινόταν και αυτό το αξιοθαύμαστο και πρωτοφανές. Άλλοι αδελφοί προσφέρονταν να παραδοθούν αυτοί στα δεσμά, για να απελευθερώσουν τους κρατούμενους. Το μαρτυρεί αυτό ο επίσκοπος Ρώμης Κλήμης στην Α' προς Κορινθίους επιστολή του: «Γνωρίζουμε πολλούς ανάμεσά σας που

παρέδωσαν τους εαυτούς τους στα δεσμά, για να απελευθερώσουν άλλους
 »(55, 2).

Αναφέρουμε μία από τις πολλές περιπτώσεις λυτρώσεως αιχμαλώτων, που προέρχεται από την Καρχηδόνα της Αφρικής, όπου επίσκοπος ήταν κατά τον 7^ο αιώνα ο άγιος Κυπριανός. Το 253 μ. Χ. Νουμηδοί ληστές επιτέθηκαν και απήγαγαν από την επαρχία του πολλούς άνδρες και γυναίκες. Μόλις έμαθε το δυσάρεστο γεγονός αμέσως διοργανώνει έρανο στην Καρχηδόνα, συγκεντρώνει εντός ολίγου το μεγάλο ποσό των 100.000 σηστερτίων (δηλ. 26000 χρυσά φράγκα) και τα στέλλει για την εξαγορά των απαχθέντων με μία επιστολή προς τους επισκόπους που τον πληροφόρησαν για το γεγονός.

Παραθέτουμε το μεγαλύτερο μέρος της επιστολή που καθρεφτίζει την ευγένεια των αισθημάτων και την μεγάλη αγάπη των αρχαίων Χριστιανών.

«Κυπριανός στους αδελφούς Ιανουάριο, Πρόκουλο, Μάξιμο, Βίκτορα, Μοδιανό, Νεμεσιανό, Νάμπουλο και Ονοράτο, να χαίρεστε.

Με μεγάλο πόνο ψυχής και πολλά δάκρυα αναγνώσαμε, φίλτατοι αδελφοί, την επιστολή, την οποίαν η αγάπη σας έκανε τον κόπο να μας στείλει, για τους αδελφούς και αδελφές μας που είναι αιχμάλωτοι. Διότι ποιος δεν αισθάνεται θλίψη σε τέτοιες δυστυχίες ή ποιος δεν κάνει τον πόνο του αδελφού δικόν του πόνο, όπως λέει ο απόστολος Παύλος: «Όταν πάσχει ένα μέλος, συμπάσχουν όλα τα μέλη, όταν χαίρεται ένα μέλος, χαίρονται μαζί του όλα τα μέλη» και σ' άλλο χωρίον: «ποιος ασθενεί και δεν ασθενώ;» Γι' αυτό και εμείς τώρα την αιχμαλωσία των αδελφών μας οφείλουμε να την θεωρήσουμε δική μας και τον πόνο αυτών που κινδυνεύουν δικό μας πόνο, διότι πραγματικά ενωμένοι αποτελούμε ένα σώμα και όχι μόνον η αγάπη, αλλά ακόμη και η πίστη πρέπει να μας παροτρύνει και να μας ενισχύει για να εξαγοράσουμε τα δικά μας μέλη, τους αδελφούς.

Εξ άλλου εφόσον ο Απόστολος λέει: «Δεν γνωρίζετε ότι είστε ναός του Θεού και το Πνεύμα το Άγιο μένει μέσα σας;» οφείλει καθένας, έστω και αν η αγάπη δεν τον ωθεί αρκετά ισχυρά προς βοήθεια των αδελφών, στην

περίπτωση αυτή να σκεφτεί, ότι αυτοί οι συλληφθέντες είναι ναοί του Θεού. Δεν είναι δυνατόν, αργοπορούντες και λησμονούντες την συμπόνια, να ανεχόμαστε οι ναοί του Θεού να είναι αιχμάλωτοι, αλλά οφείλουμε να εντείνουμε τις δυνάμεις μας και γρήγορα να κατορθώσουμε, ώστε με τις ενέργειές μας, να εκχυθεί η χάρη του Χριστού.... Διότι εφόσον ο απόστολος Παύλος πάλιν λέει: «Όσοι βαπτισθήκατε στο όνομα του Χριστού, φορέσατε τον Χριστό», οφείλουμε στο πρόσωπο των συλληφθέντων αδελφών μας να βλέπουμε τον Χριστό και από τον κίνδυνο της αιχμαλωσίας να σώσουμε εκείνον, ο οποίος μας έσωσε από το στόμα του διαβόλου. Αυτόν ο οποίος τώρα κατοικεί μέσα μας, αυτόν ο οποίος πάνω στο σταυρό μάς εξαγόρασε με το αίμα του, αυτόν οφείλουμε με ένα ποσό χρημάτων να εξαγοράσουμε από τα χέρια των βαρβάρων... Πώς θα ήταν δυνατόν το αίσθημα του ανθρωπισμού και η συναίσθηση της αμοιβαίας αγάπης να μη κινήσει ένα πατέρα να σκεφθεί ότι οι υιοί του είναι αιχμάλωτοι; ή πώς να μη σκεφθεί ένας σύζυγος ότι η σύζυγός του είναι αιχμάλωτη και να μην αισθανθεί τον πόνο και την αγάπη του συζυγικού δεσμού;

“Όλα αυτά αναλογίσθηκε και με πόνο αισθάνθηκε εξ αφορμής της επιστολής σας η Αδελφότης μας και γι’ αυτό όλοι ανεξαιρέτως ταχέως και ευχαρίστως και πλουσίως εισέφεραν χρηματικά ποσά για τους αδελφούς. Πάντοτε είναι πρόθυμοι, αναλόγως με τη δύναμη της πίστεώς τους, για κάθε έργο Θεού· αυτήν την φοράν όμως η σκέψη μιας τόσοσ μεγάλης συμφοράς τους εθέρμανε σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό για σωτήρια έργα... Ο Κύριος λέει στο Ευαγγέλιο: «Ήμουν στη φυλακή και ήλθατε σε μένα». Σκεφθείτε στην περίπτωση που θα έλεγε: «Αιχμάλωτος ήμουν και στη φυλακή και υπέφερα στο έδαφος, κλεισμένος, αλυσοδεμένος από τους βαρβάρους και με απελευθερώσατε από αυτήν την φυλακή και την αιχμαλωσία», πόσον πολύ θα μας αντάμειβε κατά την ημέρα της κρίσεως.

Ακόμη σας ευχαριστούμε θερμά, διότι μας κάνατε μετόχους της λύπης σας και του τόσοσ καλού και αναγκαίου αυτού έργου της αγάπης, παρέχοντας σε εμάς γόνιμο αγρό, για να σπείρουμε τους σπόρους της ελπίδας μας με την προσδοκία ότι θα θερίσουμε πλουσιότατους καρπούς, που θα προέλθουν από το ουράνιο και σωτήριο αυτό έργο. Σας αποστέλλουμε 100.000

σηστερτίους που συγκεντρώθηκαν από εισφορές κλήρου και λαού εδώ στην Εκκλησία, της οποίας έχω την διακυβέρνηση με την ευσπλαχνία του Θεού. Μπορείτε να τα μοιράσετε κατά την κρίση σας.

Τέλος ευχόμαστε τίποτε παρόμοιο στο μέλλον να μη συμβεί, οι δε αδελφοί μας προστατευόμενοι από τη δύναμη του Θεού ποτέ να μη συναντήσουν τέτοιους κινδύνους. Εάν όμως συμβεί ποτέ κάτι παρόμοιο προς δοκιμή της αγάπης μας και της πίστεώς μας, τότε μη βραδύνετε να μας το δηλώσετε εγγράφως. Βεβαιωθείτε ότι η Εκκλησία μας και η Αδελφότητα ικετευτικά παρακαλεί να μη συμβεί άλλη φορά αυτό· αν όμως συμβεί, θα σας σταλούν ευχαρίστως και αφθόνως εισφορές. Για να ενθυμείσθε δε στις προσευχές σας τους αδελφούς μας και τις αδελφές μας, οι οποίοι με τόση προθυμία βοήθησαν στο τόσο αναγκαίο αυτό έργο της αγάπης..., επισυνάπτω τα ονόματά τους. Παραθέτω ακόμη τα ονόματα των συναδέλφων μας (επισκόπων) και των ιερέων, οι οποίοι κατά την εδώ παρουσία τους συνεισέφεραν εξ ονόματος αυτών και της κοινότητάς τους το δυνατόν· στέλλω μαζί με το δικόν μας ποσόν και το δικό τους. Απομένει το δικό σας καθήκον να μνημονεύετε όλους αυτούς στις προσευχές σας και τις παρακλήσεις, καθόσον έχουν ανάγκη πίστεως και αγάπης.

Σας ευχόμαστε, τιμιότατοι αδελφοί, να προοδεύετε εν Κυρίω και να μας μνημονεύετε».

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>